

Biblické hodiny – Niektoré príbehy SZ

Nové stretnutie

Už sme raz hovorili o tom, že časový a fyzický odstup môže niektorým vzťahom pomôcť (aj poškodiť). V prípade Abraháma a Lóta, Jáкова a Ézava to určite platilo. ***A niekedy je dobré, ak Pudia natrvalo žijú ďaleko od seba, pretože sa tak zabraňuje mnohým hriechom.*** Lenže platí aj to: že najlepšie – a to vo všetkých prípadoch – je zmierenie, aby každý mohol žiť svoj život. Pretože hoci tvrdíme, že nás naštrbenie daného vzťahu nebolí, zväčša to nie je pravda, iba sa tak tvárime, aby sme si pripadali silní a aby sme sa presvedčili, že daného človeka (ktorý nám ublížil alebo ktorému sme my ublížili) nepotrebujeme. A v tom **všetkom hrá veľkú rolu odpustenie.**

Safenat Paneach je miestodržiteľom v Egypte. Minulosť si síce nosí v srdci, ale neutápa sa v minulých bolestiach a ranách. Radšej hľadá s nádejou do budúcnosti, venuje sa žene, synom, rodine a zodpovedne si plní svoju životnú úlohu. 7 rokov blahobytu využíva na to, aby pätina všetkého bola uskladnená v zásobárňach, aby počas prichádzajúcich 7 rokov hladu, bolo dost' všetkého pre všetkých. **Minulosť si síce nosí v srdci, ale už je slobodným mužom, ktorý dosiahol svoju česť, vážnosť, miluje a je milovaný, ale to všetko práve vďaka minulosti, ktorá formovala jeho charakter aj vieru. Pre tých, ktorí veria v Pána Boha, všetky veci slúžia na dobro.**

Napriek tomu však Jozef nemôže zabudnúť na tých, ktorých nechal doma a ktorí boli súčasťou jeho minulosti: iste myslí na otca, matku, bratov a iste nezabudol úplne na to, ako ho nahého hodili do cisterny či predali karaváne za pár strieborných. Ktovie, či mu Boh dopraje sa s nimi ešte stretnúť....

Egypt bol v čase hladu veľmocou, do ktorej prichádzali počestní aj z okolitých krajín, teda aj z Kanaánu. Vtedy Jozef akoby začal tušiť, že príde pre zásoby aj jeho rodina. Má vôbec po tom túžiť alebo by bolo lepšie keby sa s bratmi nestretol? Je však chránený, má akúsi obranu pred zranením v podobe egyptských šiat, mena, prízvuku a predpokladá, že toto egyptské vyhrá nad tým izraelským chlapcom v ňom, ktorý bol ako vyvrhel', cudzinec odvrhnutý vlastnou rodinou.

Deň, kedy môže vyskúšať, nakoľko ho minulosť ovplyvňuje, prišiel. Videl ich ako stoja v rade na zásoby. Viete si predstaviť, čo sa Jozefovi prebáňalo hlavou a ako sa v ňom zmiatlo jeho srdce? „čo mám robiť, ktorý je ktorý, niekto chýba, ako sa k nim mám správať, poznajú ma...“? V roztržitosťi alebo možno úmyselne sa Jozef s bratmi stretáva, ale vôbec im to neulahčuje. Musia sa pred ním pokoriť, pretože na ňom závisí ich život a Jozef nemá v pláne urobiť im to ľahším.

Jozef sa k nim správal stroho, až nepriateľsky: vy ste iste vyzvedači, prišli ste si prezrieť našu krajinu, aby ste na ňu mohli zaútočiť. Oni sa bránili: nie sme, my sme synovia jedného muža z Kanaánu, je nás 12, jeden je doma a jeden už nežije. Ale Jozef sa nedal a stále ich označoval za vyzvedačov a dal im možnosť, aby dokázali svoju nevinu. Keď privedú najmladšieho Benjamína, potom sa nad nimi zľutuje. Dovtedy budú v žalári, zatiaľ 3 dni. Potom si ich Jozef znovu dal zavolať a povedal: jeden z vás pôjde po Benjamína a ostatní tu zostanú. Medzi bratmi začala diskusia: čo urobia? Je to všetko trest za Jozefa: **1 Moj 42:21-23**. Je to tak: ako oni boli hluchí k Jozefovmu volaniu o zľutovanie, ako boli slepí voči jeho tiesni a bolesti, tak teraz narazili na uzavreté srdce toho Egyptána. **Akoby prvýkrát hovorili o tom, čo sa stalo a riešia to, čo v sebe všetci nosili ten dlhý čas. Minulosť nás nemusí zničiť, ale ovplyvní nás akokoľvek by sme sa tomu bránili.**

Jozef rozumel všetkému a tak urobil opačne ako povedal: do väzenia dal Šimeóna a ostatných prepustil s tým, že sa vrátia po brata s Benjamínom. Jozef im však prejavil mnoho milosti: dal im obilie, jedlo na cestu a ešte im aj vrátil peniaze za stravu. Oni to však berú ako ohrozenie svojho života. Nevidia pred sebou budúcnosť a **Jozef ich trestá s vedomím, že je nad ním Boh – preto si môže dovoliť „súdiť“, lebo on sám je v pozícii „súdeného“ Pánom Bohom.** Celú tú záležitosť prežívajú ešte intenzívnejšie, keď rozpovedia celý príbeh Jákobovi a povedia o žiadosti Egyptána: priviesť tam aj Benjamína. Jákob sa bráni. No len do času, kým majú čo jesť. Jákob teda musí súhlasiť s tým, že vezmú aj najmladšieho brata, za ktorého sa zaručí Júda (zástupná obeť, radšej zomrie on ako Benjamín). Nabalili si mnoho darov: balzam – na balzamovanie mŕtvych, med – hustý hroznový sirup, ako zasľúbenie budúcnosti, vzácna živica – ako liek, pistácie a mandle – jedny z najdrahších surovín (všetko sa používalo v bohoslužbe). **Vidíme, že človek, ktorý má veľa, nemá všetko. Ak nemá Boha a Jeho požehnanie, pozemské, materiálne dary to nenahradia. Pán Boh ani nedáva všetko každému, pretože práve stratami, odriekaním a nedostatkom Boh prečisťuje a posilňuje našu vieru.**

Jozef tento krát bratov pozýva k sebe. Je čas všetko vyriešiť. Bratia sa boja, ale sú aj čestní – stretnutie s Božou slávou a milosťou ich mení – vracajú teda striebro za obilie, ktoré si našli vo svojich mechoch. Správcovi Jozefovho domu všetko vyrozprávali a ten im riekol: **43:23**. Bratia Jozefovi dali všetko, čo priniesli a Jozef má možnosť zistiť podrobnosti o jeho rodine: žije otec? A toto je Benjamín? Nebolo to ľahké pre Jozefa. Najradšej by brata objal a dal sa im spoznať. Ale ešte nenadišla jeho hodina. Usadil ich podľa veku, nad čím iste krútili hlavou a jedli a pili. Jedla osobitne, ako vtedy, keď bol Jozef v cisterne... Spomienka na to, čo ich životy zmenilo navždy. Jozef s bratmi jedná veľmi

tvrd, ale to iba preto, lebo ich chce prinútiť k zamysleniu: ***majú pochopiť súvislosť medzi ich hriechom a touto situáciou a majú prísť na to, že vina nie je premlčaná a že sa s ňou treba vysporiadať.***

Jozef hrá hru s bratmi ďalej: dáva do ich mechov s obilím vrátiť striebro a jeho kalich do mecha najmladšieho Benjamína. Nevyšli poriadne ani z mesta a už ich prenasledujú vojaci s obvinením: ukradli ste pohár môjho pána, strieborný pohár, ktorý používa na veštenie. Oni o ničom nevedia, no pohár sa predsa len našiel u Benjamína a tak sa musia vrátiť. Povieme si: ten Jozef je hrozný. Ale on ich iba skúša a za jeho správaním stojí Boh, tieto tvrdé slová a činy majú viesť k dobrému výsledku.

Bratia putujú späť do mesta so strachom, aspoň vedia, ako sa mohol cítiť Jozef, ved' aj im teraz hrozí smrť alebo aspoň otroctvo. Už tretíkrát prichádzajú do paláca a znovu sa klaňajú Jozefovi a musia uznať svoju vinu. No oni pohár neukradli... Ukradli život tomu, komu ten pohár patrí...

Kalich: *na pitie a na veštenie: Kylikomanteia – veštenie z kalicha / lekanomanteia – veštenie z misy / hydromanteia – do vody sa hádzali kúsok striebra, zláta a drabých kameňov a podľa obrazca sa dala zistiť budúcnosť (ako u nás liatie olova). Zároveň kalich symbolizoval život konkrétneho človeka (zvyk pri narodení darovať kalich s menom dieťaťa): kiež je tvoj život drabocenný, kiež sa nerozbije, kiež má cenný obsah. Aj Ježiš podával pri poslednej večeri kalich, aby mali všetci podiel na Ježišovom živote.*

ES 604

Akoby sa Jozef zmenili. Len pred pár hodinami s nimi v pohode konverzoval, pil víno a jedol a teraz sa z neho akoby stal iný človek: prísne na nich pozerá a pýta sa, ako sa to mohlo stať, že mu ukradli kalich. Benjamínov život visí na vlásku a tak pred Jozefa predstúpi Júda – svedčí a vyznáva, že ich Boh trestá za ťažkú vinu – v celej šírke vyznáva svoj hriech. ***Tu pred trónom mocného duchovného muža sa všetko rozuzlí, tu sa všetko odhalí, tu musí byť vypovedané, čo sa zamlčalo, tu musí byť pripomenuté, čo sa vykonalo a zabudlo. Tu sa stretáva to, čo sa rozišlo, to, čo bolo v tme, bude vynesené na svetlo. Knihy sa otvoria a všetko vyjde najavo....***

11 mužov tu stojí oproti jednému, o ktorom si mysleli, že už je dávno mŕtvy. Prešlo asi 20 rokov, keď nikto z nich o tom, čo sa vtedy stalo nehovoril, akoby mlčanie vymazalo tú udalosť. Práve to mlčanie iba prehlbovalo ich bolesť svedomia. Ved' **dávna vina sa nedá skryť, ona sa objavuje a páli.** A Jozef: ten aj v tej chvíli vie, že Boh s ním má svoj plán.

Jozef je rozhodnutý: Benjamín musí zostať v Egypte... až kým... Júda neponúkne svoj život za ten Benjamínov. ***Toto Jozef čakal: čakal ako bratia vyznajú vinu, prejavia lásku a ukážu svoju vieru v Hospodina. Chcel vedieť, či sa za tie roky obrátili, zmenili, či sa stali lepšími tak, ako on.*** Bolelo to, ale museli prejsť týmto procesom, aby cítili výčitky svedomia a mohli začať žiť odznova, inak.

Ale aj Jozef bol iný. Netúžil po pomste, nevysmieval sa tomu, ako sa mu klaňajú, on prežíval obrovský boj lásky, odpustenia, prežíval smútok a bolesť, ale zároveň radosť z nádeje pre budúcnosť. Bratia aj Jozef zahodili svoje masky. A plakali.

Slzy, to je to najvzácnejšie – plačeme, keď je niečo nádherné a príliš krásne. Plačeme, keď nás niečo veľmi zabolí. Plačeme, keď je nám odpustené a keď odpúšťame. Plačeme, keď niečo získavame aj keď strácame. Plačeme pred tým, komu dôverujeme, ale aj pred tým, kto našu dôveru sklamal. Plačeme, keď sme oslobodení...

Jozef je slobodný od pomsty a ku láske. Aj bratia sú slobodní, preto môžu k Jozefovi pristúpiť. Minulosť už nie je prekážkou. **45:4-8.**

Jozef je bláznom pre Boha – vidí viac, ako jeho bratia. Dokáže vnímať aj v kliatbe a nenávisti, požehnanie a lásku. V ľudskej zlobe dokáže vidieť Božiu milosť.

Preto nám Pán Boh z času na čas pripomenie naše hriechy, preto sa v nás ozýva svedomie a objavujú spomienky na zlé rozhodnutia a viny. Ale nie preto, aby sme boli zdeptaní, ale preto, aby sme navždy s Jeho pomocou odstránili z nás, čo je v nás zle. Niekedy to bolí až tak, že musíme plakať. Ale pôsobí to oslobodenie a pokoj. **Boh sa s nami zmieril skôr ako sme ho spoznali a keď ho spoznáme, musíme žiť v znamení tohto zmierenia. Hoci aj cez slzy.**

Nabudúce ukončíme príbehy Jozefa a Jáкова.